

Matrica logičkog okvira i kvalitet predloga projekta

MILORAD M. GEGIĆ, Centar za projekte i podršku Šabac, Šabac

Stručni rad

UDC: 005.92:004.652.6

005.336.3:005.83

DOI: 10.5937/tehnika1806889G

Predpristupni fondovi Evropske unije IPA II (Instrument predpristupne pomoći 2014-2020) dostupni su na osnovu prihvaćenih aplikacionih paketa. Aplikacioni paketi sadrže ceo set dokumenata koji se popunjavaju na engleskom jeziku. Aneks C, aplikacionog paketa formuliše obavezujući dokument: „Logički okvir“. Pristup logičkog okvira je proces koji sadrži više analitičkih alata za planiranje i upravljanje projektima. Matrica logičkog okvira je krajnji proizvod procesa analize pristupom logičkog okvira. To je sažeti tabelarni prikaz projekta koji prvenstveno služi za dokazivanje kvaliteta u njegovom formulisanoj u aplikativnim formularima a naveden je primer matrice uspešno prihvaćenog i realizovanog projekta „Cernica 2017“. Nakon uspostavljanja matrice logičkog okvira za pomenuti projekat formulisano je upitnik za prvo i drugo dokazivanje kvaliteta predloga projekta što je pokazano kroz kriterijume ocene važnosti, spremnosti i ocene predloga projekta.

Ključne reči: logički okvir, projekat, kvalitet

1. UVOD

Postoji širok spektar finansijskih mogućnosti koje su na raspolaganju Srbiji iz fondova Evropske unije. Donošenjem odluke 231/2014 od 11. marta 2014. godine, da se pokrene predpristupni instrument (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA II), Evropska komisija, zajedno sa državnom administracijom Srbije postaje nadležna institucija u upravljanju predpristupnim fondovima EU za period 2014-2020.

Reč je o jedinstvenom instrumentu koji objedinjuje sve programe pomoći državama koje žele pristup uniji. Slično kao i prethodni IPA I, sadašnji instrument IPA II ima za cilj da unapredi kapacitet državne administracije, podstakne društveno ekonomski razvoj i odgovori potrebama procesa pridruživanja. Pri tome je instrument IPA II obogaćen novim principima (odgovornost za rezultate, prioritizacija i partnerstvo) koje prati budžet od 11,7 milijardi evra. Srbiji je za ovaj period namenjeno 1.508 milijardi evra. Prema indikativnoj alokaciji IPA II u periodu 2018-2020. za Srbiju je opredeljeno ukupno 688,2 miliona evra. [3] Međutim, iskustvo je pokazalo da svake godine od planirane sume predviđene budžetom ostane neiskorišćeno

no više desetina miliona evra. [4]

Prema javno dostupnim analizama, osnovni razlozi su: nedovoljan broj kvalitetno pripremljenih projekata pripremljenih prema pravilima Evropske komisije, zatim neinformisanost o pravilima koja se menjaju u realnom vremenu, neobučena članova projektnih timova, greške u procenama, uniformno posmatranje slične aplikativne dokumentacije i prevodilačke greške. [4]

Dominantan prorok je, nesumnjivo, kvalitetna priprema predloga projekta. Jedan od pokušaja njegovog prevazilaženja je i razvoj fleksibilnih modela za ocenu kvaliteta predloga projekta.

2. PREDLOG PROJEKTA

Predlog projekta je složen proces kojeg podržava čitav niz aktivnosti koje se logički mogu nastaviti kroz projektnu fazu odobrenog projekta. Jedan od obaveznih elemenata je logički okvir projekta ali i ukupna evaluacija kvaliteta samog predloga. Rad na izradi predloga projekta finansiranog od strane Evropske unije započinje informisanjem o mogućnostima pre nego što je konkurs objavljen.

Programski dokumenti se objavljuju na veb sajtu Evropske unije odnosno Delegaciji Evropske unije u Srbiji [5], zatim Građanske inicijative koja redovno unije“ [6], nedeljne vesti koje distribuira Centar za

Adresa autora: Milorad Gegić, Centar za projekte i podršku Šabac, Šabac, Gospodar Jevremova 2

e-mail: miloradgegic@gmail.com

Rad primljen: 28.06.2018.

Rad prihvaćen: 19.07.2018.

razvoj neprofitnog sektora itd. Svi ovi dokumenti olakšavaju pripremu projekta.

Pisanje projekta prema pravilima Evropske unije je poduhvat koji zahteva odluku najvišeg menadžmenta da se projekat pripremi.

On obavezno uključuje: timski rad, jasnu podelu uloga i zadataka, i stalnu razmenu informacija među članovima tima.

Projektni tim proučava uslove konkursa [7], [8] i Aplikacioni paket. Aplikacioni paket sadrži dokumente (formulare) koji su potrebni za pripremu i podnošenje predloga projekta.

Set ovih dokumenata se često menja u skladu sa zahtevima konkursa ali je on u približno sličnim okvirima za svaku godinu. Obrasci za pripremu se mogu naći i na [11]. Ova lokacija daje veoma dobar opis svih procesa i procedura zajedno sa opisom propratnih aneksa.

Na osnovu svega iznetog projektni tim proučava smernice konkursa. Smernice su značajne jer se u njima daje opis programa za koji se aplicira (ciljevi, prioriteta, finansijske informacije ...). Ni jedan detalj smernica ne sme biti propušten.

Ova opaska je od velike važnosti jer se izostavljanjem jednog slova ili reči prim. „i“, „i/ili“ može izgubiti pravo na aplikativni paket. Tačan prevod sadržaja dokumenta „Guidelines for grant applicants“ je prvi uslov. Dokument sadrži tri celine, i to: [9]

- Uvodni deo - Opis programa (okvir, cilj i prioritet).
- Pravila poziva (konkursa) sa opisom svih zahteva i kriterijuma.
- Lista priloga.

Pravila poziva (konkursa) sadrže:

- 2.1 Kriterijume prihvatljivosti-izbora.
- 2.2 Načine poštovanja procedura.
- 2.3 Ocena i selekcija prijava.
- 2.4 Podnošenje prateće dokumentacije.
- 2.5 Obaveštenje o odluci.
- 2.6 Uslovi implementacije projekta.

Za okvir tačke 2.2 Načini poštovanja procedura, potrebno je popuniti obavezna dokumenta isključivo na engleskom jeziku, i to:

- Annex A: Grant Application Form
 - Annex B: Budget
 - Annex C: Logical Framework
 - Annex D: Legal Entity Sheet
 - Annex E: Financial identification form
 - Annex F: Pador Off-Line Form
- Daju se i dokumenta radi boljeg informisanja, i to:
- Annex G: Standard Grant Contact

Annex I: Standard Contribution agreement, applicable in case

Project Cycle Management Guidelines

Annex II: General conditions to european union-financed grant contacts for external actions

Annex III: Contact award procedures

Annex IV: Standard request for payment

Annex V: Model narrative and financial report

Annex VI: Model report of factual findings and terms of reference for an expenditure verification of an EU financed grant contract for external actions

Annex VII: Standard template for transfer of ownership of assets

Annex H: Daily Allowance rates, available at the following address.

3. PRISTUP LOGIČKOG OKVIRA

U precizno opisanom načinu poštovanja procedura i prema dokumentu „Anex C“ aplikativnog paketa „Guidelines for grant applicants“ pristup logičkog okvira (Logical Framework Approach - LFA) sa logičkom matricom na kraju (Logical Framework), je sredstvo za poboljšanje kvaliteta predloga projekta. To je analitičko sredstvo neophodno u procesu planiranja predloga projekta usmereno na projektne ciljeve. Menadžment u organizaciji može ovaj alat koristiti i u toku izvođenja projekta, monitoringa i evaluacije.

Pristup logičkog okvira (LFA) se često poistovećuje sa matricom logičkog okvira [10]. LFA je bitna metodologija za pripremu projekta. Ova metodologija se odnosi na planiranje, vođenje i evaluaciju programa projekta. Istovremeno, ona uključuje i alate kojim se analiziraju problemi, ciljevi i strategije, zatim priprema logička matrica, izvršava raspored aktivnosti ali i raspodela sredstava.

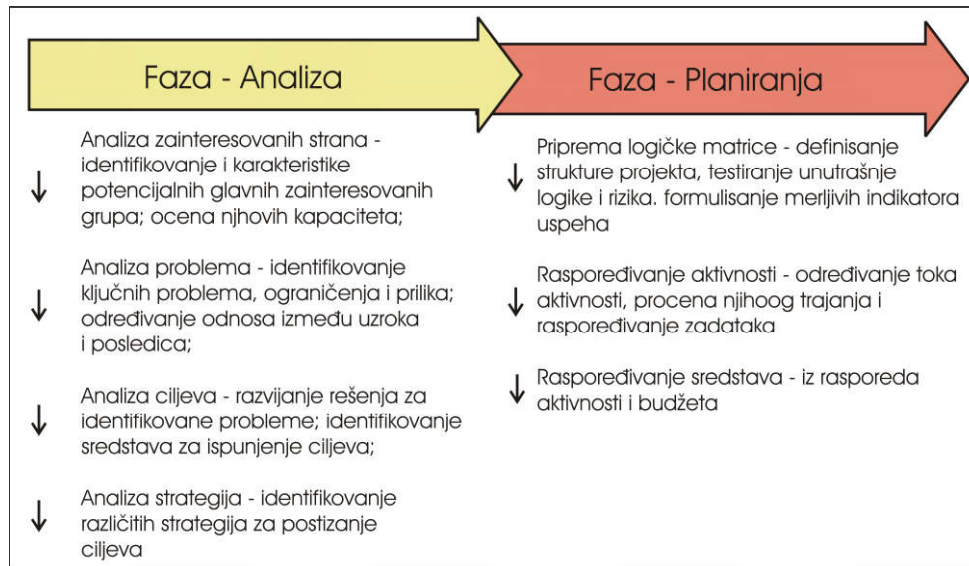
Sama logička matrica je dokument sa određenom strukturom koji se sačinjava na kraju LFA procesa, a opisuje logiku intervencije projekta, pretpostavke i rizike, objektivno proverive indikatore ali i izvore provere. U našoj praksi se često osmisli ceo projekat pa se onda popunjava logička matrica. Ovakav pristup obavezno treba izbeći jer LFA gubi smisao,

Osmišljavanje logičkog okvira ima dve faze, i to fazu analize i fazu planiranja. Struktura obe faze na jednostavniji način može biti opisana slikom 1.

Osmišljavanje logičkog okvira je proces koji zahteva često vraćanje unazad radi revidiranja projektnih aktivnosti i očekivanih rezultata nakon što budžetska ograničenja i implikacije postanu jasnije.

Ako su svi prethodni koraci učinjeni onda se može pristupiti pripremi logičke matrice. Aplikant, obično,

oformi radnu grupu jer se izbegava da LFA bude razvijen od pojedinca ili bez konsultacija sa nekim spolja.

Slika 1 - Pristup logičkog okvira (Logical Framework Approach - LFA) /dopunjeno/ [10]

4. MATRICA LOGIČKOG OKVIRA

Matrica logičkog okvira (Logical Framework Matrix - LFM) je uvek sastavni deo aplikacionog formulara. Predstavlja vizuelni proizvod pristupa logičkog okvira LFA. To je obavezni alat i prvo sredstvo pomoći u pripremi i razvijanju projekta a istovremeno je sredstvo provere u slučaju kada se projekat priprema u skladu sa formalnim zahtevima Evropske unije. Ipak kada se shvati i pripremi na pravi način, logička matrica ne daje magično rešenje za osmišljavanje dobrih projekata. To je pre svega, alatka analize, dizajna i prezentacije.

Kroz formulare aplikativne dokumentacije dovoljno dobro je opisan način popunjavanja logičke matrice pa se za potrebe ovog rada navode samo elementi suštine potrebnih prethodnih analiza. Odnosno, četiri grupe analiza, i to: [9]

- Analiza interesnih grupa (precizno navedeni i opisani koraci.
- Analiza problema (opisani koraci, opisana konstrukcija - drvo problema)
- Analiza ciljeva (opisani koraci, opisana konstrukcija - drvo ciljeva)
- Analiza strategija (opisani koraci)

Sama matrica sadrži četiri kolone i četiri vrste gde se mogu upisati svi ključni delovi projekta: opšti i specifični ciljevi projekta, rezultati aktivnosti zajedno sa njihovim pokazateljima, izvorima verifikacije i pretpostavkama.

Pojedinačni elementi aplikativnih formulara se unose u matricu a zatim se proverava da li se oni logički uklapaju.

Ako potpuno logičko uklapanje nije obezbeđeno onda se radi korekcija teksta projekta. Korekcija teksta u jednom delu projekta povlači korekcije na svim drugim delovima gde se traži navođenje iste informacije. Matrica funkcioniše u dva pravca, vertikalnom i horizontalnom.

Vertikalna logika povezuje aktivnosti, rezultate, opšte i specifične ciljeve. Kontrolisanje je moguće odmah jer:

- Završetak aktivnosti treba da donosi očekivani rezultat.
- Očekivani rezultati treba da dovedu do specifičnih ciljeva projekta.
- Ispunjenje specifičnih ciljeva trebalo bi da dovede do postizanja opšteg cilja.

Ako predlog projekta ima dobru uzročnu posledičnu vezu, onda je vertikalna logika ispravna i jednostavna za povezivanje. Testiranje vertikalne logike pomaže korekciji nedoslednosti kod formulisanja predloga projekta.

Horizontalna logika matrice pruža pomoć kod određivanja statusa aktivnosti, rezultata, postizanja specifičnih ciljeva projekta i doprinosa opštem cilju tako što daje spisak indikatora i način verifikacije, kao i pretpostavki koje utiču na implementaciju projekta.

Način funkcionisanja obe logike kroz opšti oblik logičke matrice LFM, na jednostavniji način može biti pokazan slikom 2.

Osnovna pravila popunjavanja matrice su:

- Kreće se od kolone na levoj strani.
- Popunjava se sa vrha prema dnu - nikad obrnuto.

- Kolona „Pretpostavke“ se popunjava na kraju
- Ukoliko postoje problemi, ostaviti kolonu „Pretpostavke“ za „Opšti cilj“ praznu.

Opšti cilj(evi)	Indikatori	Verif.	Pretpostavke za dugoročno održavanje opšteg cilja
ONDA	← verifikovane	← validne	←
Ako su specifični ciljevi →	Identifikovani →	dostignuti i ako su →	Pretpostavke za dostizanje opšteg cilja
ONDA	← verifikovane	← validne	←
Ako su rezultati →	Merljivi →	dostignuti i ako su →	Pretpostavke za dostizanje specifičnog cilja
ONDA	← verifikovane	← validne	←
Ako su aktivnosti →	Potvrđene →	sprovedene i ako su →	Pretpostavke za dostizanje rezultata

Slika 2 - Način funkcionisanja logike kroz opšti oblik logičke matrice (Logical Framework Matrix - LFM) /dopunjeno/ [1], [2], [10]

Početak 2016. godine, projekti timovi gradske uprave grada Šapca, aplicirali su predlogom projekta prekogranične saradnje (finansiranim programom IPA II fondova), gradnja biciklističke staze „Cernica 2017“ u dužini od 52 km. Ovo je jedan od nekoliko sličnih

projekata koji su realizovani u našoj zemlji (Zrenjanin, Vrbas i sl.). Predlog projekta je odobren i započeo je sredinom 2016. god, okončan je otvaranjem biciklističke staze 08.09.2017. godina. Primer logičke matrice predloga ovog uspešnog projekta dat je tabelom 1.

Tabela 1. Primer logičke matrice uspešnog predloga projekta "Cernica 2017" [1], [2]

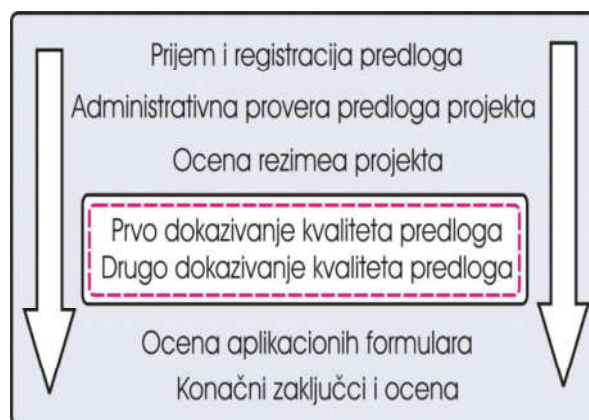
	Logička intervencija	Indikatori koji se mogu objektivno potvrditi	Izvor verifikacije	Rizici i pretpostavke
OPŠTI CILJ	Poboljšati kvalitet rekreativnog turizma u prekograničnoj oblasti.	Broj turista je porastao za 7% pre završetka odnosno u toku projekta.	Podaci zavoda za statistiku i turističkih organizacija.	
SPECIFIČNI CILJ	Poboljšati infrastrukturu biciklističkih staza.	Biciklistička staza je dostupna korisnicima pre završetka projekta.	Podaci lokalnih turističkih organizacija i opština.	Stručnost preduzeća za rekonstrukciju.
	Podizanje svesti javnosti o turističkoj ponudi.	Zainteresovanost turista je porastao za 7% pre kraja projekta.	Podaci lokalnih turističkih agencija i sa zajedničkog internet portala.	Interesovanje turista Kvalitet PR usluga.
REZULTATI	Rekonstruisane i obeležene biciklističke staze.	Preko 30 km, staze je urađeno do osmog meseca projekta. Oblast namenjena turistima je obeležena tablama.	Izveštaj građevinskih kompanija. Izveštaj opština. Finalni izveštaj projekta.	Blagovremeno angažovanje građevinske kompanije. Povoljni vremenski uslovi.

	Logička intervencija	Indikatori koji se mogu objektivno potvrditi	Izvor verifikacije	Rizici i pretpostavke
	Ustanovljena zajednička služba za promociju.	Prekogranična saradnja turističkih organizacija je ustanovljena dva meseca nakon početka projekta. Znanje turističkih radnika je unapređeno pre kraja petog meseca projekta. Zajednički internet portal je u funkciji od trećeg meseca projekta.	Završni izveštaj projekta Promotivni materijal. Zajednička marketing strategija.	Intervencija i motivacija turističkih radnika. Održivost partnerstva.
AKTIVNOSTI	Izbor preduzeća za rekonstrukciju. Rekonstrukcija i obeležavanje biciklističke staze. Razvijene strategije za promociju. Pokretanje internet portala. Obuka radnika za promociju, marketing i propag.	Resursi: Zaposleni preduzeća za rekonstrukciju. Materijal: Kompjuteri, table za promociju, prostor za obuku, baze podataka turističkih ponuda, softver.	Izvori verifikacije: Periodični izveštaji i izveštaji o napretku Troškovi 192 000 Evra X vrednost 115 000 Evra Y vrednost 77 000 Evra	Preuslovi: Pribavljanje građevinske dozvole.

5. KVALITET PREDLOGA PROJEKTA

Ocena kvaliteta predloga projekta sastoji se od čitavog niza sukcesivnih koraka, koji se u najvećem broju slučajeva mogu opisati karakterističnim modelom pokazanim slikom 3. Ključni model za ocenu kvaliteta predloga projekta ide kroz prvo i drugo dokazivanje kvaliteta predloga projekta.

Kriterijumi su eliminatorni i uobičajeni. I jedni i drugi obuhvataju elemente: važnosti, izvodljivosti, održivosti, kao i neke aspekte rizika po predlog projekta. Model dizajna upitnika za ocenu kvaliteta kroz prvo i drugo dokazivanje kvaliteta predloga projekta „Cernica 2017“ dat je tabelom 2 i 3.

Slika 3 - Ocena predloga projekta [1], [2]

Tabela 2. Prvo dokazivanje kvaliteta predloga projekta (Model upitnika), [1], [2]

R.br.	KRITERIJUM OCENE VAŽNOSTI I OCENE PREDLOGA PROJEKTA	DA	NE
VAŽNOST - Eliminatory kriterijum (da li je predlog projekta adekvatan za obim podrške)			
1.	Da li su ciljevi projekta u skladu sa nacrtom višegodišnjeg indikativnog dokumenta plana ?		
2.	Da li su strateški ciljevi dosledni sa procenom strateških potreba i prioriteta ?		
3.	Da li predlog projekta doprinosi realizaciji proriteta ?		
4.	Da li su ciljevi projekta usaglašeni sa dokumentom za procenu potreba ?		
5.	Da li se predlog projekta odnosi na nacionalnu strategiju Srbije ?		
6.	Da li predlog projekta identifikuje aktore i korisnike ?		

7.	Da li opšti cilj objašnjava zašto je nacrt predloga projekta važan za društvo ?		
8.	Da li nacrt predloga projekta uzima u obzir stečena iskustva iz prethodnih projekata ?		
9.	Da li se naučene lekcije iz drugih relevantnih prethodnih programa jasno odražavaju ?		
IZVODLJIVOST - Eliminatorski kriterijum			
1.	Da li će institucija korisnika biti u stanju da sprovede projekat ?		
2.	Da li postoji preklapanje aktivnosti/projekta sa drugim aktivnostima više finansijera ?		
IZVODLJIVOST			
1.	Kakva je verovatnoća doprinosa svrhe projekta široj politici ili sektorskim ciljevima koji se rezimiraju u Opštem cilju projekta ?		
2.	Da li su posebni ciljevi izraženi u smislu nameranih efekata (uticaj, rezultat, ishod) ?		
3.	Da li će se postići svrha projekta ako su rezultati postignuti ?		
4.	Da li rezultati projekta vode aktivnostima i opštem cilju ?		
5.	Da li su odgovarajući pokazatelji koji se mogu objektivno potvrditi uključeni radi merenja potrebnih resursa sa aspekta finansija i ljudskih resursa ?		
6.	Da li su odgovarajući pokazatelji koji se mogu objektivno potvrditi uključeni radi merenja rez. ?		
7.	Da li su odgovarajući pokazatelji koji se mogu objektivno potvrditi uključeni radi merenja uticaja na projekat ?		

Tabela 2. Prvo dokazivanje kvaliteta predloga projekta (Model upitnika) - Nastavak [1], [2]

R.br.	KRITERIJUM OCENE VAŽNOSTI I OCENE PREDLOGA PROJEKTA	DA	NE
IZVODLJIVOST			
8.	Da li postoji više od tri ugovora za sprovođenje ?		
9.	Da li su svi odeljci predloga projekta ispunjeni i aneksi priloženi ?		
10.	Da li je potrebna dodatna projektna dokumentacija za ocenu predloga projekta ?		
UTICAJ I ODRŽIVOST - Eliminatorski kriterijum			
1.	Da li za projekat postoji visok stepen samo jednog ili grupe rizika i da li postoji verovatnoća fragilnosti projekta ?		
2.	Da li će ekološko okruženje biti sačuvano u toku i posle projekta, za potrebe radova i infrastrukture ?		
UTICAJ I ODRŽIVOST			
1.	Da li su određeni spoljni rizici objektivno predstavljeni ?		
2.	Da li će relevantni organi imati politiku podrške nakon završetka projekta ?		
3.	Da li će korisnici imati odgovarajuće vlasništvo nad projektom ?		
4.	Da li je svrha projekta definisana u smislu nesumnjive koristi za krajnje korisnike ?		
5.	Da li postoji velika verovatnoća da će projekat imati znatan uticaj na ciljne grupe ?		
6.	Da li će posebne ciljne grupe (žene, deca, stariji, invalidi....) imati odgovarajući pristup koristima u toku i nakon realizacije projekta ?		

Tabela 3. Drugo dokazivanje kvaliteta predloga projekta (Model upitnika) [1], [2]

R.br.	SPREMNOST PROJEKTA I OPERATIVNA OCENA PREDLOGA PROJEKTA	DA	NE
VAŽNOST			
1.	Da li su stratejski izbori dosledni sa strateškim procenama potreba i prioriteta ?		
2.	Da li je nadopunjavanje sa nacionalnim strategijama osigurano ?		
3.	Da li su glavni prioriteti i ciljevi ose prioriteta predloga projekta dosledni sa identifikovanim strateškim prioritetima i potrebama ?		
4.	Da li su predlož. aktivn. odgovarajuće, praktične i dosledne sa ciljevima i očekiv. rezultatima ?		
IZVODLJIVOST			
1.	Da li se rezultati projekta mogu realno postići do kraja projekta ?		
2.	Da li je već urađen redosled aktivnosti na projektu ?		
3.	Da li su odgovornosti i institucionalni okvir projekta jasno opisani ?		
4.	Da li su utvrđeni potrebni elementi o zakonodavstvu ?		
5.	Da li su date detaljne informacije o ugovaranju ? Da li je krajnji rok ugovaranja izvodljiv ?		
6.	Da li je uzeto u obzir kofinansiranje projekta ?		
7.	Da li stečeno prethodno iskustvo podržava planiranje projekta ?		
8.	Da li predlog projekta doprinosi napretku pozitivnih iskustava uklanjanju otkrivenih nedostataka uočenih u sprovođenju prethodnog projekta ?		

Tabela 3. Drugo dokazivanje kvaliteta predloga projekta (Model upitnika) - Nastavak [1], [2]

R.br.	SPREMNOST PROJEKTA I OPERATIVNA OCENA PREDLOGA PROJEKTA	DA	NE
UTICAJ I ODRŽIVOST			
1.	Da li su glavni rizici i pretpostavke tačno određeni ? Da li su preduslovi im. proj. pravilno proc.?		
2.	Da li postoje kontra mere za rizike ? Da li je obezbeđena zakonitost finansiranja ?		
3.	Da li postoji dovoljan apsorpcioni kapacitet ? Da li su očekivani rezultati predložene delatnosti finansijski održivi pošto se spoljno finansiranje završi ?		
4.	Da li su očekivani rezultati predložene delatnosti institucionalno održivi pošto se spoljno finansiranje završi ? Da li je verovatno da će predlog imati višestruke efekte ?		

6. ZAKLJUČAK

Pristup logičkog okvira kod apliciranja za sredstva IPA II fondova je obavezan. Aplikativni formulari zahtevaju obavezno korišćenje ovog alata zajedno sa grafičkom predstavom njegovog sadržaja, odnosno matricom logičkog okvira. Potrebno je izbeći greške naše prakse, kao što su osmišljavanje celog projekta pa onda izrada logičke matrice.

Njen smisao i jeste pomoć pri osmišljavanju i korekciji projekta. Ako predlog projekta ispunjava administrativne kriterijume onda on prolazi kroz evaluaciju kvaliteta predloga koja se odnosi na: važnost, izvodljivost i održivost.

Opšti oblik evaluacione tabela je opisan smernicama za aplikante i pomaže kod formulacije upitnika prvog i drugog dokazivanja kvaliteta specifičnog za svaki projekat.

Projektne timovi Centra za projekte i podršku pomažu Gradskoj upravi Grada Šapca u formulisanju aplikativnih formulara za korišćenje Evropskih fondova koji su od značaja za poboljšanje kvaliteta življenja lokalnih zajednica. Matrica logičkog okvira projekta „Cernica 2017“ (kao deo aplikativne dokumentacije) primer je dobro osmišljenog, prihvaćenog i uspešno realizovanog projekta finansiranog instrumentima IPA II fondova koji može biti primenjen i na slične projekte u našoj zemlji.

LITERATURA

- [1] ***; Projektna dokumentacija Gradske uprave grada Šapca, 2016.g.
- [2] ***; Projektna dokumentacija Centra za projekte i podršku Šabac, Šabac 2017.g.
- [3] <http://eukonvent.org/wp-content/uploads/2014/12/Vodic-kroz-IPA-II-2014-2020-za-web.pdf>
- [4] <https://europa.rs/pomoc-republici-srbiji/ipa/>
- [5] <http://www.europa.rs;>
- [6] <https://vodic.gradjanske.org/o-vodicu/>
- [7] <http://www.skgo.org/konkursi>
- [8] <https://europa.rs/otvoreni-pozivi/>
- [9] <file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/Gudelines%20for%20Grant%20Applicants.PDF>
- [10] <http://projekat.info/priprema-projekta/lfa-pristup-logickog-okvira/>
- [11] http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/simplmentation/grants/index_en.htm

SUMMARY**LOGICAL FRAMEWORK MATRIX AND PROJECT PROPOSAL QUALITY**

European Union IPA II pre-accession funds (2014-2020 Cross-Border Cooperation Instrument) are available on the basis of accepted application packages. Application packages contain a complete set of documents to be filled in English. Annex C to the application package formulates a binding document titled: „Logical Framework“. The Logical Framework Approach is a process that contains multiple analytical tools for project planning and management. The Logical Framework Matrix is the final product of the analysis process conducted using the logical framework approach. It is a concise tabular view of a project that primarily serves to prove quality in its formulation and logical planning. This paper describes the importance of this approach and the way it is formulated in application forms, giving an example of the matrix of the successfully accepted and implemented project „Cernica 2017“. After the establishment of the logical framework matrix for the mentioned project, a questionnaire was formulated for the first and second proving of the project proposal quality, which is shown through the criteria for evaluating the relevance, readiness and assessing the project proposal.

Key words: *Logical Framework, project, quality*